

PROGRAMACIÓ DE GUIA DE BICICLETA IES Violant de Casalduch Benicàssim

Jordi Masip
Lluís Carbó

Curs 2024-25

1. INTRODUCCIÓ.
2. OBJECTIUS DEL MÒDUL PROFESSIONAL
3. UNITATS DE COMPETENCIA
4. RELACIÓ D'UNITATS FORMATIVES
5. PRINCIPIS METODOLÒGICS DE CARÀCTER GENERAL
6. MATERIALS I RECURSOS DIDÀCTICS
7. AVALUACIÓ DEL MÒDUL PROFESSIONAL
8. ATENCIÓ A LA DIVERSITAT I ADAPTACIONS
9. PLA DE CONTINGÈNCIA
10. PUBLICITAT DE LA PROGRAMACIÓ
11. PROGRAMACIÓ DE LES UNITATS FORMATIVES

1. INTRODUCCIÓ

Aquesta programació correspon al mòdul professional Guia de Bicicleta, mòdul que s'imparteix en el primer curs del Cicle Formatiu de Grau Mitjà de Guia en el medi natural i de temps lliure.

El cicle de Guia en el medi natural i de temps lliure està regulat per la següent normativa:

- Reial Decret 402/2020, de 25 de febrer, per el que s'estableix el títol de tècnic en Guia en el medi natural i de temps lliure i es fixen els aspectes bàsics del currículum.
- Ordre EFP/82/2021, de 28 de gener, per la que s'estableix el currículum del cicle formatiu de grau mitjà corresponent al títol de Tècnic en Guia en el medi natural i de temps lliure.
- Decret 167/2023, de 29 de setembre, per el que s'estableix el currículum del cicle en la Comunitat Valenciana.

El Títol de Tècnic en Guia en el medi natural i de temps lliure queda identificat pels següents elements:

- Denominació: Guia en el medi natural i de temps lliure
- Nivell: Formació Professional de Grau Mitjà
- Duració: 2.000 hores
- Família Professional: Activitats físiques i esportives
- Referent en la Classificació Internacional Normalitzada de l'Educació: P-3.5.4.

El mòdul que s'imparteix en el primer curs del CFGM de Guia en el medi natural i de temps lliure és de 85 hores, repartides en 6 hores setmanals.

El **perfil professional** del títol de Tècnic en Guia en el medi natural i de temps lliure queda determinat per la seua competència general, les seues competències professionals, personals i socials, i per la relació de qualificacions i, en el seu cas, unitats de competència del Catàleg Nacional de Qualificacions Professionals incloses en el títol.

La **competència general** d'aquest títol consisteix a organitzar itineraris i guiar grups per entorns naturals de baixa i mitja muntanya, terreny nevat tipus nòrdic, cavitats de baixa dificultat, barrancs de baix risc, medi aquàtic i instal·lacions d'oci i aventura, progressant a peu, amb cordes, amb bicicleta, en embarcacions i a cavall, així com dinamitzar activitats de temps lliure, adaptant tot això als participants, respectant el medi ambient i garantint la qualitat i la seguretat.

Les competències professionals, personals i socials d'aquest títol són les que es relacionen a continuació:

- Dissenyar activitats físicoesportives guiades amb grups pel medi natural valorant les característiques dels participants, el tipus de progressió i l'entorn de realització.
- Organitzar les activitats físicoesportives guiades amb grups pel medi natural, duent a terme els tràmits i assegurant els recursos necessaris per a la seua realització.
- Realitzar el manteniment dels materials i equips necessaris per a dur a terme l'activitat, utilitzant les tècniques més adequades i seguint els protocols establits.
- Dinamitzar les activitats culturals i de temps lliure motivant cap a la participació, adequant-se a les característiques dels participants i ateses les mesures bàsiques de seguretat i prevenció de riscos.
- Sensibilitzar cap a la conservació dels espais naturals als participants en activitats, valorant els aspectes que provoquen impacte ambiental.
- Guiar grups per itineraris de baixa i mitja muntanya, adaptant-los a la dinàmica de l'activitat i del grup de participants.
- Guiar grups per coves de baixa dificultat i barrancs de baixa dificultat amb les tècniques de progressió i seguretat necessàries.
- Guiar grups per itineraris amb bicicleta, adaptant-los a la dinàmica de l'activitat i del grup de participants.
- Guiar grups per itineraris eqüestres, adaptant-los a la dinàmica de l'activitat i del grup de participants.
- Muntar a cavall dominant les tècniques bàsiques d'equitació.
- Desplaçar-se en el medi aquàtic dominant els estils de natació.
- Guiar grups pel mig aquàtic natural en embarcacions d'esbarjo exemptes de despatx, adaptant-se a la dinàmica de l'activitat i del grup de participants.
- Guiar usuaris en instal·lacions d'oci i aventura, informant sobre les condicions de seguretat, controlant la realització de les mateixes i solucionant les possibles contingències.
- Organitzar la pernoctació i continuïtat en el medi natural de grups, tenint en compte les característiques dels participants, de l'activitat i garantint la seguretat.
- Determinar i adoptar les mesures de seguretat necessàries davant situacions de risc derivades del mig o de les persones per a dur a terme l'activitat.
- Proporcionar l'atenció bàsica als participants que pateixen accidents durant el desenvolupament de les activitats.

En aquest mòdul professional els i les alumnes del cicle han d'adquirir la competència professional de conduir grups de clients amb bicicleta. Per fer-ho, han d'assolir una sèrie de capacitats i destreses relacionades amb la conducció de la bicicleta, la mecànica, la planificació de ruta i sobre l'atenció dels clients. A més, el guia ha de ser capaç d'enriquir la ruta interpretant-la al grup de clients.

Per descomptat, perquè un alumne es consideri competent en aquest aspecte ha d'adquirir, a més, un nivell de condició física que permeti completar amb facilitat una ruta de distància mitjana o llarga.

El Paratge Natural del Desert de les Palmes, la zona de la Plana... ofereixen un entorn privilegiat per a la pràctica de la bicicleta i serà el lloc on farem la majoria de les eixides i pràctiques de bicicleta.

2. OBJECTIUS DEL MÒDUL PROFESSIONAL

Els objectius generals d'aquest cicle formatiu són els següents:

- Elaborar itineraris per recorreguts pel medi natural, establint la informació necessària sobre les característiques del terreny, sobre el tipus d'activitat físicoesportiva i sobre els perfils d'usuari per a dissenyar activitats físic- esportives guiades amb grups pel medi natural.
- Programar activitats complementàries de caràcter lúdic valorant les característiques i interessos dels usuaris tipus i l'entorn per a dissenyar activitats físicoesportives guiades amb grups pel medi natural.
- Determinar les actuacions prèvies a la realització de les activitats, especificant els tràmits, els recursos i els serveis complementaris necessaris per a organitzar activitats físicoesportives guiades amb grups pel medi natural.
- Revisar i reparar els equips i els materials de les activitats, establint els protocols i utilitzant les tècniques adequades per a realitzar el manteniment dels materials i equips necessaris.
- Aplicar tècniques d'animació adaptant l'organització dels recursos, del grup i de les estratègies recreatives i assegurant les condicions de l'entorn per a dinamitzar activitats culturals i de temps lliure.
- Analitzar l'impacte ambiental de les activitats amb grups identificant-ne les repercussions sobre el medi per a sensibilitzar cap a la conservació dels espais naturals.
- Dominar les tècniques de progressió i de conducció de grups pel medi natural adaptant l'organització dels recursos i del grup i els canals i el tipus d'informació, per a guiar grups per itineraris de baixa i mitja muntanya.
- Dominar les maniobres de progressió vertical i d'assegurament amb cordes per a guiar grups per coves de baixa dificultat i barrancs de baix risc.

- **Dominar les tècniques de progressió i de conducció de grups amb bicicleta pel medi natural, adaptant l'organització dels recursos i del grup i els canals i el tipus d'informació, per a guiar grups per itineraris amb bicicleta.**
- Dominar les tècniques de conducció de grups a cavall pel medi natural, adaptant l'organització dels recursos i del grup i els canals i el tipus d'informació, per a dirigir la realització d'activitats eqüestres guiades.
- Dominar les tècniques bàsiques d'equitació aplicant-les per a muntar a cavall.
- Dominar la tècnica dels estils de natació aplicant-les per a desplaçar-se en el medi aquàtic.
- Dominar les tècniques de progressió i de conducció de grups pel medi aquàtic, adaptant l'organització dels recursos i del grup i els canals i el tipus d'informació, per a guiar grups pel medi aquàtic natural en embarcacions d'esbarjo exemptes de despatx.
- Aplicar tècniques de control, seguretat i dinamització de les activitats, analitzant els riscos inherents a les activitats i els equipaments, per a guiar usuaris en instal·lacions d'oci i aventura.
- Aplicar tècniques d'acampada delimitant la ubicació de les zones i les condicions per a organitzar la pernoctació de grups en el medi natural.
- Elaborar protocols d'actuació anticipant possibles contingències i situacions de perill o risc, per a determinar i adoptar les mesures de seguretat.
- Aplicar procediments bàsics d'intervenció en cas d'accident utilitzant els protocols establerts per a proporcionar l'atenció bàsica als participants que els pateixen durant el desenvolupament de les activitats.
- Aplicar procediments de rescat adequats a les situacions d'emergència en el mediterrestre i en l'aquàtic, coordinant les mesures de seguretat, utilitzant els protocols establerts per a dirigir al grup en situacions d'emergència.
- Analitzar i utilitzar els recursos existents per a l'aprenentatge al llarg de la vida i les tecnologies de la informació i la comunicació per a aprendre i actualitzar els seus coneixements, reconeixent les possibilitats de millora professional i personal, per a adaptar-se a diferents situacions professionals i laborals.
- Desenvolupar treballs en equip i valorar la seua organització, participant amb tolerància i respecte, i prendre decisions col·lectives o individuals per a actuar amb responsabilitat i autonomia.
- Adoptar i valorar solucions creatives davant problemes i contingències que es presenten en el desenvolupament dels processos de treball, per a resoldre de manera responsable les incidències de la seua activitat.
- Aplicar tècniques de comunicació, adaptant-se als continguts que es transmetran, a la seua finalitat i a les característiques dels receptors, per a assegurar l'eficàcia del procés.

- Analitzar els riscos ambientals i laborals associats a l'activitat professional, relacionant-los amb les causes que els produeixen, a fi de fonamentar les mesures preventives que s'adoptaran, i aplicar els protocols corresponents per a evitar danys en un mateix, en les altres persones, en l'entorn i en el medi ambient.
- Analitzar i aplicar les tècniques necessàries per a donar resposta a l'accessibilitat universal i al «disseny per a totes les persones», així com sobre el tracte adequat a les persones amb discapacitat.
- Aplicar i analitzar les tècniques necessàries per a millorar els procediments de qualitat del treball en el procés d'aprenentatge i del sector productiu de referència.
- Utilitzar procediments relacionats amb la cultura emprenedora, empresarial i d'iniciativa professional, per a realitzar la gestió bàsica d'una petita empresa o per emprendre un treball.
- Reconèixer els seus drets i deures com a agent actiu en la societat, tenint en compte el marc legal que regula les condicions socials i laborals per a participar com a ciutadà democràtic.

3. UNITATS DE COMPETÈNCIA

La Relació de qualificacions i unitats de competència del Catàleg Nacional de Qualificacions Professionals incloses en el títol.

Qualificacions professionals completes:

Guia per itineraris de baixa i mitja muntanya AFD159_2, que conté les següents unitats de competència:

UC0505_2: Determinar i organitzar itineraris per baixa i mitja muntanya.

UC0506_2: Progressar amb eficàcia i seguretat per terreny de baixa i mitja muntanya i terreny nevad de tipus nòrdic.

UC0507_2: Guiar i dinamitzar a persones per itineraris de baixa i mitja muntanya i terreny nevad de tipus nòrdic.

UC0272_2: Assistir com a primer intervinent en cas d'accident o situació d'emergència.

Guia per itineraris amb bicicleta AFD160_2, que conté les següents unitats de competència:

UC0353_2: Determinar i organitzar itineraris amb bicicleta per terrenys variats fins a mitja muntanya.

UC0508_2: Conduir bicicletes amb eficàcia i seguretat per terrenys variats fins a mitja muntanya i realitzar el manteniment operatiu de les bicicletes.

UC0509_2: Guiar i dinamitzar a persones per itineraris amb bicicleta fins a mitja

mntanya.

UC0272_2: Assistir com a primer intervinent en cas d'accident o situació d'emergència.

Socorrisme en espais aquàtics naturals AFD340_2, que conté les següents unitatsde competència:

UC0269_2: Executar tècniques específiques de natació amb eficàcia i seguretat.

UC1082_2: Previndre accidents o situacions d'emergència en espais aquàtics naturals.

UC1083_2: Rescatar a persones en cas d'accident o situacions d'emergència en espais aquàtics naturals.

UC0272_2: Assistir com a primer intervinent en cas d'accident o situació d'emergència.

Dinamització d'activitats de temps lliure educatiu infantil i juvenil SSC564_2, queconté les següents unitats de competència:

UC1866_2: Organitzar, dinamitzar i avaluar activitats en el temps lliure educatiu infantil i juvenil.

UC1867_2: Actuar en processos grupals considerant el comportament i les característiques evolutives de la infància i joventut.

UC1868_2: Emprar tècniques i recursos educatius d'animació en el temps lliure.

Qualificació professional incompleta:

Guia per itineraris eqüestres pel medi natural AFD339_2 :

UC1079_2: Determinar i organitzar itineraris a cavall per terrenys variats. UC1080_2: Dominar les tècniques bàsiques de munta a cavall.

UC1081_2: Guiar i dinamitzar a persones per itineraris a cavall.

4. RELACIÓ D'UNITATS FORMATIVES

1328 GUIA EN BICICLETA	
UNITATS DE FORMACIÓ	RA
UF1: Preparació dels equips i recursos per a rutes amb bicicleta	RA 1
UF2: Manteniment de la bicicleta	RA 2
UF3: Tècniques de conducció en BTT	RA 3
UF4: Preparació e interpretació d'itineraris per a la orientació en el medi natural	RA 4
UF5: Tècniques d'actuació en rutes en bicicleta	RA 5
UF6: Valoració de rutes	RA 6

5. PRINCIPIS METODOLÒGICS DE CARÀCTER GENERAL

La metodologia didàctica ha de ser activa i participativa, i haurà d'afavorir el desenvolupament de la capacitat de l'alumne per a aprendre per ell mateix i treballar en equip. Per a això, és imprescindible que l'alumne compregua la informació que se li subministra, front a l'aprenentatge memorístic, i que participe plantejant els seus dubtes i comentaris.

La metodologia serà molt diferent segons quina part de l'assignatura estiguem tractant, però de manera general intentarem que, a les sessions de classe tant teòriques com pràctiques l'alumne/a participi el màxim possible, fugint de les classes magistrals i afavorint un ensenyament-aprenentatge constructivista.

Tenint en compte que disposem de 6 hores setmanals per al mòdul, impartides en una sola sessió-dia, procurarem estructurar la classe per atendre tots els continguts, tant pràctics com teòrics.

A les sortides, es treballarà la conducció en petits grups (de 2 a 5 persones), on el grup ha de romandre unit al llarg de la sortida i prestar-se ajuda i suport en cas de caiguda, avaria, etc.

Al taller i depenent del material de reparació que tinguem, realitzarem 3 o 4 grups de treball i bàsicament la metodologia utilitzada serà la següent: explicació per part del professor de la tasca a realitzar, punt per punt i sobre una bicicleta, per després per grups passar a fer la pràctica amb una bicicleta per grup i preguntant al professor qualsevol dubte que pugui sorgir, aquest atindrà al grup, però no donarà la solució al problema, sinó que seran els mateixos alumnes, els qui mitjançant les preguntes que els faci el professor aniran descobrint les solucions; és a dir, utilitzarem una tècnica d'ensenyament que si bé es basa en la instrucció directa, passa immediatament a una assignació de tasques i posteriorment, davant dels possibles dubtes, a un descobriment guiat.

A l'aula, els coneixements conceptuals es donaran, tant per part del professor, com per part dels alumnes, els quals realitzaran el seu treball mitjançant materials que els porti el professor, per després passar a exposar-los a classe i formar part de la matèria impartida. Depenent d'un o altre contingut, aquests aniran acompanyats amb material de suport, com presentacions informàtiques, vídeos...

Les pràctiques amb bicicleta aniran totes encaminades a aconseguir un millor i major domini sobre aquesta en diferents situacions. Al principi es realitzaran algunes sessions a l'interior del centre escolar, basades sobretot en l'equilibri i les habilitats bàsiques sobre la bicicleta, així com en pràctiques sobre la seguretat viària, procurant que siguin les formes jugades les que adquireixin el protagonisme més gran aquestes sessions. Posteriorment passarem a fer les sessions pràctiques fora del centre, les quals anirem augmentant en nivell de dificultat, tant física com tècnica, segons la progressió dels alumnes.

6. MATERIALS I RECURSOS DIDÀCTICS

Per al desenvolupament dels continguts de les unitats de treball utilitzarem els següents recursos:

- Anotacions facilitades per el/la professor/a.
- Pissarra, projector, ordinador, aplicacions informàtiques i internet.
- Material específic: bicicleta, casco, roba adequada, etc.
- Diferents espais del medi natural

7. AVALUACIÓ DEL MÒDUL PROFESSIONAL

L'avaluació com a instrument pedagògic basat en el procés té un caràcter continu, formatiu i diferenciat (Decret 87/2015).

L'avaluació permet valorar el progrés dels objectius generals de cicle i els objectius específics del mòdul professional.

Per aprovar el mòdul hi ha dues possibilitats:

1. L'alumnat que assisteix a classe i realitza el sistema d'avaluació continuada (nota igual o superior a 5).
2. Alumnat que manca a classe més d'un 15% de sessions; perd el dret a l'avaluació continuada, però tindran dret a la convocatòria ordinària i/o a l'extraordinària, si fos el cas.

L'avaluació de l'alumnat atén tres moments; Inicial, Formativa i Sumativa o Final pel que fa a les fases d'una avaluació continuada.

Ev. Inicial es consideren els aprenentatges adquirits en cursos precedents i les habilitats plantejades a determinades UD's i que tenen com a finalitat donar una referència del nivell de partida de l'alumnat.

Ev. Formativa, es desenvolupa durant tot el procés d'Ensenyament-Aprenentatge.

Indica el grau d'assoliment de cada UD, eina de decisió per passar a un altre objectiu.

Ev. Sumativa o final, en concloure les diferents UD's per verificar la consecució dels objectius. Síntesi de resultats balanç del nivell assolit.

AVALUACIÓ CONTÍNUA.

Durant el curs, es realitzaran avaluacions parcials (contínues) a l'alumnat que hagi assistit mínim al 85% de les hores del mòdul, amb la finalitat d'informar com està desenvolupant el procés d'ensenyament aprenentatge.

Durant les sessions inicials, el professorat valorarà el nivell inicial dels/les alumnes quant als continguts del mòdul. D'aquesta manera aquells/les alumnes que, per exemple, tinguin una baixa condició física o/i habilitat en la conducció hauran de millorar aquest aspecte fent sortides amb bicicleta. De la mateixa manera que aquells alumnes que tinguen problemes amb els continguts de mecànica, hauran de practicar pel seu compte per anar millorant en aquest apartat.

Així doncs, en aquests casos, es recomanarà als alumnes un treball extra fora de l'horari escolar seguint una proposta detallada del professorat.

CRITERIS DE QUALIFICACIÓ I INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ(1r. i 2n TRIMESTRE)

PROVA TEÒRICA: Examen teòric del temari: 20%

PROVA DE MECÀNICA/TALLER: treure rodes, canvi de càmeres, ús del tronxacadenes, pegats, canvi de pastilles, centrat de frens, manteniment de la bicicleta, etc.: 20%

PROVA PRÀCTICA: execucions tècniques, circuits d'habilitat, proves d'orientació i de resistència: 50%

RÚBRICA SOBRE LA PARTICIPACIÓ, REALITZACIÓ D'ACTIVITATS, RESPECTE DE NORMES DE CIRCULACIÓ I DEL PROPI CENTRE: 10%

CRITERIS DE QUALIFICACIÓ I INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ (3r. TRIMESTRE)

PROJECTE TEÒRIC-PRÀCTIC D'UN ITINERARI AMB BTT: creació d'un projecte tenint en compte les característiques de la ruta i itinerari explicats a classe: 20%

PROVES DE MECÀNICA/TALLER: treure i posar rodes, canvi de càmeres, ús del tronxacadenes, pegats, canvi de pastilles, centrat de frens, manteniment de la bicicleta, etc: 30%

PROVES PRÀCTIQUES: execucions tècniques, circuits d'habilitat, proves d'orientació i de resistència: 40%

RÚBRICA SOBRE LA PARTICIPACIÓ, REALITZACIÓ D'ACTIVITATS, RESPECTE DE NORMES DE CIRCULACIÓ I DEL PROPI CENTRE: 10%

Especificacions generals:

Una nota mitjana de 5 o més entre els 3 trimestres comportarà l'aprovat del mòdul a l'avaluació final.

Una nota de 5 o inferior comportarà la realització de la prova extraordinària, havent de realitzar les proves finals de tots els continguts.

L'absència de més d'un 15% de les hores establertes pel mòdul (faltas tant justificades com no justificades) comporta la pèrdua d'avaluació continuada, havent d'acudir a examinar-se a la convocatòria ordinària i/o extraordinària.

Els alumnes amb pèrdua d'avaluació contínua per faltes d'assistència, per poder incorporar-se a la pràctica diària de ruta, hauran de fer les mateixes rutes que fins ara hagin realitzat els companys/es de classe. Això és perquè, arribat un moment del curs, si aquests alumnes no han estat millorant la seva condició física i actuacions sobre la bicicleta, a més del coneixement de camins i del treball mecànic, això podria ser contraproductiu per a la seva pròpia salut, a la vegada que podrien suposar un perill per a la resta de companys. Si es donés el cas que acudeix a la pràctica, aquest alumne o alumna haurà de romandre al centre realitzant un altre tipus de continguts (mecànica, estudi a nivell conceptual, etc).

Suspendre un apartat concret no fa suspendre l'avaluació. És a dir, cada apartat suma, en funció del valor percentual.

Lliurar els treballs a la data i format demanat, amb una qualitat òptima segons les directrius donades pel professor. Fora de termini serà qualificat com a 0, igual que si resulta copiat o plagiat.

La prova pràctica d'itinerari amb BTT consistirà a completar un itinerari/recorregut realitzat per l'alumne de manera individual i autònoma. Hauran de demostrar la capacitat d'orientació necessària per fer aquest recorregut passant per determinats punts marcats en un mapa. Aquest recorregut serà establert segons els trajectes ja treballats a classe.

En aquesta prova es valorarà el temps emprat per l' alumne, la realització de la ruta correcta, passant pels camins/waypoints corresponents i en l' ordre adequat, així com l'ús adequat del material necessari com a tècnic de guia de bicicleta.

Per a les proves de taller, es valorarà l'execució tècnica correcta i el temps emprat.

El projecte de creació d'un itinerari amb BTT haurà de ser original (còpies o plagis no seran acceptats, motiu de suspens).

L'arrodoniment de la nota es farà cap amunt a partir del " ,75" (exemple 6,75 = 7), sempre que l'alumne/a hagi lliurat tots els treballs pertinents i la seva actitud dins de la classe hagi estat positiva. Per tant, si algun alumne/a no ha realitzat algun treball encarregat pel professorat i es troba en aquesta situació, la seva nota no s'arrodonirà a "l'alça".

Cal destacar que el professorat podrà utilitzar algun mitjà d'enregistrament com a ajuda per poder valorar i observar d'una manera més precisa el desenvolupament i el progrés de l'alumnat en l'avaluació.

Especificació de la valoració de l'actitud.

L'actitud forma part important de la formació dels alumnes. No es pot comprendre una educació global on no estigui degudament contemplada. Els coneixements que tingui un mòdul, així com la capacitat de reproduir certs moviments, ja sigui en forma de tècniques específiques o capacitats coordinatives formen part de l'aprenentatge dels escolars. De la mateixa manera, la forma com un alumne o una alumna faci front al desenvolupament normal de les classes també s'ha de tenir en compte. Pot ser que aquest sigui, per una banda, l'aspecte més difícil de valorar i, alhora, el més important. No es pot entendre que un futur professional de l'esport i l'activitat física, no sigui capaç de "negociar" la manera com rep i la manera com transmetrà allò que s'ha après en una aula. Per això, a l'hora de valorar aquest apartat, es tindrà en compte:

- 1) L'assistència a classe.
- 2) Vestuari adequat, instal·lacions, material ...
- 3) Normes de circulació.
- 4) Normes i treball de classe.

ASSISTÈNCIA A CLASSE.

Si un alumne no assisteix a classe, aquesta circumstància no es tindrà en compte a l'hora de baixar-li o no la nota. Quan arribeu al 15% de faltes d'assistència perdreu el dret a l'avaluació contínua i heu de presentar-lo a l'examen final. En canvi, els retards continuats a l'hora d'entrar a classe sí que es valoraran negativament, afectant la nota d'aquest apartat.

CURA D'INSTAL·LACIONS, MATERIAL, VESTUARI.

Els i les alumnes han de respectar les instal·lacions i el material que es presenti per a la seva formació. Majoritàriament, tant les instal·lacions com el material, no solen ser propietat de l'Institut així que caldrà tenir molta més cura en el tractament de les mateixes. Igualment, el vestuari específic de cada mòdul es portarà per utilitzar-lo. En alguns, l'adequació del vestuari és determinant per a la seguretat de l'alumnat i, per extensió, dels companys (de la classe). El professorat valorarà en la mesura justa les faltes que es puguin donar en aquest punt.

NORMES DE CIRCULACIÓ

L'alumnat ha de conèixer i prestar atenció a les normes de circulació durant la pràctica. Una conducció temerària de la bicicleta pot comportar accidents que poden ocasionar lesions, tant a ell mateix, com a companys i persones alienes. Per això és important treballar-les durant les primeres sessions del curs i seguint les directrius marcades pel professorat.

NORMES, TREBALL DE CLASSE I PARTICIPACIÓ.

L'alumnat ha de mostrar respecte a companys i professorat, juntament amb les normes comentades de la classe. A més, s'ha de mostrar participatiu a les activitats plantejades pel professorat.

AVALUACIÓ ORDINÀRIA.

Aquells i aquelles alumnes que hagin faltat a més del 15% de les hores del mòdul (es tindran en compte les hores per trimestre), perdran el dret a les avaluacions parcials (continua), i hauran d'anar directament a l'examen de la convocatòria ordinària (juny) i/o extraordinària (finals juny/inici juliol).

CRITERIS DE QUALIFICACIÓ I INSTRUMENTS D'AVUACIÓ (AVUACIÓ ORDINÀRIA)

PROJECTE TEÒRIC-PRÀCTIC D'UN ITINERARI AMB BTT: creació d'un projecte tenint en compte les característiques de la ruta i itinerari explicats a classe: 20%

PROVA TEÒRICA: Examen teòric del temari: 20%

PROVES DE MECÀNICA/TALLER: treure i posar rodes, canvi de càmeres, ús del tronxacadenes, pegats, canvi de pastilles, centrat de frens, manteniment de la bicicleta, etc: 20%

PROVES PRÀCTIQUES: execucions tècniques, circuits d'habilitat, proves d'orientació i de resistència: 40%

El càlcul de la nota final es la mitjà aritmètica de totes les avaluacions, però tenen que estar aprovades totes per fer mitjà

La nota màxima que es pot traure en l'examen d'avaluació ordinària sempre serà de 5

CRITERIS DE QUALIFICACIÓ I INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ(AVALUACIÓ EXTRAORDINÀRIA)

Els i les alumnes que no superin l'assignatura a la convocatòria ordinària tindran l'oportunitat de fer-ho a la convocatòria extraordinària. El sistema de qualificació serà el mateix que el descrit a la convocatòria final ordinària per a alumnes que hagin perdut el dret a l'avaluació contínua.

LES ACTIVITATS DE RECUPERACIÓ PER A L'ALUMNAT AMB MÒDULS PENDENTS

Els i les alumnes que no hagin superat el mòdul han de repetir aquest mòdul en les mateixes condicions que els alumnes que el cursen per primera vegada.

La nota màxima que es pot traure en l'examen d'avaluació ordinària sempre serà de 5 pts.

Aquest alumnat tindrà dret a presentar-se a la convocatòria de pendents utilitzant els mateixos criteris i sistema d'avaluació que a la convocatòria final extraordinària.

El càlcul de la nota final es la mitjà aritmètica de totes les avaluacions, però tenen que estar aprovades totes les avaluacions per poder fer la mitja de la nota final.

AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT

Elements a avaluar:

- a. Preparació de la classe i de els materials didàctics
- b. Utilització d'una metodologia adequada
- c. Avaluació dels aprenentatges
- d. Mesures per a l'atenció a la diversitat
- e. Plans de millora
- f. Pràctica docent
- g. Resultats acadèmics

8. ATENCIÓ A LA DIVERSITAT I ADAPTACIONS CURRICULARS

A conseqüència de l'heterogeneïtat de les aules i de la naturalesa individual del procés d'ensenyament-aprenentatge, es fa necessari establir una sèrie de pautes per part del professorat, a part del suport del personal especialitzat quan es requerisca, que oferisquen a l'alumne la possibilitat d'aconseguir els objectius marcats per al mòdul a un ritme d'acord a les seues aptituds.

En el cas de que algun alumne/a necessita d'una adaptació curricular significativa, el seu tractament serà individualitzat i sempre supervisat pel psicopedagog del centre, atenent a les seues consideracions i propostes.

9. PLA DE CONTINGÈNCIA

En cas de produir-se alguna circumstància excepcional que afecte el desenvolupament normal de l'activitat docent en el mòdul, durant un període prolongant de temps, estarà a la disposició del professor de guàrdia o substitut:

- Tasques i material a Aules
- El quadern del professor amb les qualificacions fins a aqueix moment.
- Qualsevol material utilitzat pel docent.

10. PUBLICITAT DE LA PROGRAMACIÓ

Al principi de curs, en la primera classe, s'informarà als/les alumnes dels objectius, continguts i criteris d'avaluació, resultats d'aprenentatge, adquisició de competències així com el desenvolupament de les classes, els materials i recursos didàctics i les normes de comportament.

També se'ls informarà dels procediments d'avaluació, dels criteris de qualificació i dels mínims exigibles per a una qualificació positiva. També se'ls informarà sobre el procediment de reclamació.

Una còpia de la programació quedarà depositada en el departament, a la disposició de pares/mares, alumnes, professors/es, etc..., per a ser consultada quan siga necessari o se sol·licita.

11. PROGRAMACIÓ DE LES UNITATS DE FORMACIÓ

RESULTATS D'APRENTATGE, CRITERIS D'AVUACIÓ I CONTINGUTS

En aquest curs ha entrat en vigor la nova llei de FP, que dicta que l'alumnat ha de fer formació en l'empresa. De manera específica, en aquest mòdul, no es poden concretar els RA que s'assoliran en l'empresa de manera compartida en el centre, ja que en el moment de la presentació d'aquesta programació encara no sabem les empreses que disposem. De tal manera, donarem un percentatge per a valorar l'assoliment de les unitats de formació específiques en la empresa.

RA 1: Prepara els equips i recursos per a rutes amb bicicleta, indicant els procediments per comprovar-ne el bon estat i la funcionalitat.

Criteris d'avaluació

S'ha contrastat la informació sobre la ciclabilitat, la dificultat i la durada prevista de la ruta. S'han determinat els recursos materials i humans per preparar activitats per itineraris amb bicicleta. S'ha seleccionat la bicicleta i el material necessari per a la ruta.

S'han determinat les mesures necessàries per prevenir i resoldre situacions de perill durant el desenvolupament de l'itinerari amb bicicleta.

S'ha analitzat la normativa relacionada amb activitats al medi natural i la protecció mediambiental que és aplicable a la preparació d'itineraris amb bicicleta.

Continguts

- Ressenyes, roadbooks, guies i altres fonts d'informació sobre itineraris amb bicicleta i rutes ciclables. Selecció de l'itinerari.
- Objectius de la ruta. Parades i durada de les fases.
- Determinació del material necessari i càlcul de necessitats per a activitats d'un o diversos dies.
- Emmagatzematge i transport del material i de les bicicletes.
- Serveis complementaris. Transport de les persones participants.
- Consignes tècniques i de seguretat.
- Informació que cal transmetre als participants sobre l'itinerari.
- Solucions en cas de possibles incidències.
- Normativa que pot afectar l'activitat.
- Adaptació de la ruta i del material a persones amb discapacitat.

RA 2: Realitza el manteniment operatiu de la bici i prepara el material necessari per assegurar-ne el bon estat i el funcionament correcte.

Criteris d'avaluació

S'han descrit tècnicament les peces i els components de la bicicleta i la funcionalitat.
S'han refet les peces i els components de la bicicleta i el material de reparació deteriorat, mantenint els criteris d'eficàcia recomanats pel fabricant.
S'han desmuntat i muntat els elements bàsics de la bicicleta fent servir les eines específiques.
S'han diagnosticat i reparat avaries bàsiques freqüents de la bicicleta
S'han fet les operacions de neteja i greixatge de la bicicleta.
S'han fet servir les eines específiques en la reparació i el manteniment de la bicicleta.
S'han realitzat les accions de manteniment preventiu seguint les instruccions establertes pel fabricant.

Continguts

- Mecànica i tipus de bicicleta.
- Talles i geometries.
- Equipament bàsic del taller, eines i recanvis. Materials i productes específics.
- Muntatge i desmuntatge dels components de la bicicleta. Peces i components de la bicicleta.
- Detecció d'avaries i reposició de peces i components.
- Reparacions bàsiques i d'emergència.
- Manteniment preventiu de la bicicleta:
- Emmagatzematge de la bicicleta.
- Transport de la bicicleta.
- Neteja i lubricació.
- Normes de seguretat.

RA 3: Dirigeix la progressió de grups per itineraris amb bicicleta, adaptant les tècniques a les característiques del terreny i dels participants.

Criteris d'avaluació

S'han determinat les formes d'obtenció d'informació per valorar el perfil, el nivell tècnic i l'experiència dels participants.
S'ha proporcionat informació sobre les característiques i els punts d'interès de l'itinerari, l'ús del material i les normes d'actuació relacionades amb la seguretat i el respecte al medi natural.
S'han explicat i demostrat les tècniques de progressió que cal fer i la seva adaptació als diferents tipus de terreny, pendents i possible presència d'altres vehicles o de vianants.
S'ha dirigit la bicicleta de manera segura i eficaç per terreny variat fins a mitja muntanya. S'han adequat les traçades a les dificultats del terreny i les característiques dels participants i dels vehicles.
S'ha circulat per entorn urbà respectant el codi de circulació.

Continguts

- Maniobres de muntar i desmuntar de la bicicleta en marxa i aturat.
- Canvi de velocitats i modificació del desenvolupament en diferents situacions.
- Accions tècniques per terrenys variats.
- Tècniques d'equilibri.
- Superació d'obstacles.
- Frenades.
- Elecció de traçades. Valoracions dels itineraris per trams.
- Determinació del nivell de competència de l'usuari en les tècniques bàsiques de progressió:

- Nivells d'adquisició del domini tècnic.
- Errors en l'execució tècnica. Errors en l'aplicació de l'esforç.
- Criteris de valoració.
- Síntomes de fatiga.
- Procediments de conducció de grups amb bicicleta:
- Adaptació, comprovació i distribució del material.
- Distribució, organització i control del grup. Directrius dels agrupaments i ubicació dels participants.
- Transmissió de normes i procediments que cal seguir en ruta i carretera.
- Instruccions durant l'activitat.
- Col·locació i desplaçament del tècnic durant l'activitat.
- Sistemes de comunicació en funció de la zona.

RA 4: S'orienta al medi natural, identificant els punts de referència per mitjà d'instruments mapes i indicis naturals.

Criteris d'avaluació

S'han utilitzat els instruments, els mapes i els indicis naturals per orientar-se en tot tipus de condicions ambientals de muntanya.

S'ha interpretat el mapa, el roadbook o el GPS durant l'itinerari sense interferir en el ritme de la ruta.

S'ha identificat la simbologia pròpia de les descripcions de rutes per a bicicletes.

S'han realitzat itineraris alternatius davant de trams amb dificultat i perillositat, seguint criteris de seguretat.

S'han fet descripcions de rutes susceptibles de ser utilitzades per altres usuaris o tècnics.

Continguts

- Lectura i interpretació de guies, mapes, descripcions de rutes i roadbooks.
- Identificació de punts de referència significatius de l'itinerari.
- Reconeixement de punts d'interès de la ruta.
- Identificació de la ruta sobre el terreny.
- Seguiment de rutes i tracks amb GPS.
- Ubicació i localització de waypoints sobre la ruta amb GPS.
- Identificació d'itineraris alternatius sobre el mapa i sobre el terreny.
- Elaboració de perfils d'etapa i de roadbooks.

RA 5: Dirigeix el grup en situacions d'emergència, coordinant els recursos i mesures de seguretat, i aplicant tècniques de rescat i evacuació en rutes amb bicicleta.

Criteris d'avaluació

S'ha definit el protocol que cal seguir en casos de perill.

S'han demostrat les tècniques d'aproximació i d'evacuació en cas d'accident. S'han simulat les adaptacions al medi en cas de fenòmens atmosfèrics perillosos. S'ha previst l'actuació davant d'una avaria mecànica irreparable durant la ruta.

S'han previst les actuacions dels tècnics i del grup en cas de necessitat d'evacuació d'algun component del grup.

Continguts

- Sistemes de comunicació amb serveis d'emergència. Procediments de transmissió de dades sobre els usuaris i l'activitat.
- Instruccions al grup en cas d'accident. Reagrupació, assignació de rols i tasques.

- Pautes d'actuació davant el deteriorament o pèrdua del material.
- Pautes d'actuació davant un accident.
- Implementació d'alternatives a la ruta prevista.

RA 6: Valora les rutes amb bicicleta, analitzant les dades recopilades.

Críteris d'avaluació

S'han recollit dades sobre l'actuació del guia i les reaccions del grup a l'activitat. S'han registrat les incidències relatives a l'activitat, la seguretat i els temps previstos. S'han marcat les pautes que cal seguir davant de possibles conductes temeràries durant l'activitat. S'ha valorat l'adequació dels equips i dels materials utilitzats a les rutes. S'ha emplenat la fitxa de valoració de l'activitat segons el programa. S'han proposat mesures correctores dels desajustos detectats. S'ha fet un informe sobre l'activitat realitzada.

Continguts

- Fitxes de control de valoració de l'activitat. Tipus.
- Procediments de presa de dades en el desenvolupament de l'activitat.
- Recull d'informació.
- Anàlisi de l'activitat, del grup, del tècnic, i valoració respecte al programa.
- Documents d'avaluació.
- Elaboració de:
 - Registres sobre els comportaments del grup.
 - Registres sobre les actuacions del tècnic o la guia.
 - Registre afecten la seguretat del desenvolupament de les activitats. Estimació del grau de seguretat de l'activitat.
 - Adequació dels equips i materials utilitzats a l'activitat guiada amb bicicleta.
 - Elaboració d'informes sobre l'activitat. Propostes de mesures correctores i de millores a la programació.

SEQÜENCIACIÓ I TEMPORALITZACIÓ:

El mòdul consta d'un bloc de 6 hores a la setmana, les quals es dedicaran a continguts tant teòrics com pràctics de taller, i de realització de les sessions pràctiques sobre bicicleta.

Els continguts del mòdul s'aniran desenvolupant al llarg del curs de menor a més complexitat. Pel que fa a la temporalització del mòdul, cal destacar que, en fer aquest mòdul a la muntanya, estem influenciats per les inclemències climàtiques que condicionen tant les sessions pràctiques (sortir o no de l'IES), com els recorreguts a realitzar. Agents atmosfèrics com la pluja, el vent, afecten de manera important els recorreguts amb bicicleta. D'aquesta manera, per exemple, zones amb aigua (rambles) i dies de fort vent condicionen els itineraris i la progressió de les distàncies i els desnivells es pot veure alterada.

D'altra banda, el fet que durant la pràctica es produeixen avaries, lesions, accidents, etc. també condicionen la temporalització dels continguts del mòdul.

Durant totes les sortides amb bicicleta es treballen els continguts que vénen reflectits al Reial Decret 402/2020, de 25 de febrer, pel qual s'estableix el títol de Tècnic en Guia en el medi natural i de lleure i se'n fixen els aspectes bàsics del currículum, concretant-se en:

La conducció i el guiatge de grups.

El domini tècnic amb la BTT per diferents terrenys

El coneixement de la zona

El domini de l'orientació al medi natural

Totes les sortides comencen i acaben a l'IES Violant de Casalduch, tot i que aquesta situació es podria veure modificada de manera puntual, ja sigui per condicions meteorològiques o condicions de l'entorn, zones de nou coneixement i la seva localització. Destacar que presentem una proposta inicial, i que entenem serà sempre flexible i condicionada pels múltiples factors comentats anteriorment i que poden afectar les sessions pràctiques:

SEQÜENCIACIÓ DE LES UNITATS DIDÀCTIQUES UDS

Temes teoricopràctics

Continguts RD.

UD1. La bicicleta.

T.1. Història de la bicicleta.

T.2. Vestuari i material ciclista.

T.3. Parts i components de la bicicleta. Tipus de bicicleta.

T.4. Accessoris de la bicicleta.

Preparació d'equips i recursos per a rutes amb bicicleta.

UD2. Conducció de la bicicleta i la normativa.

T.5. Conducció bàsica de la bicicleta.

T.6. Normes bàsiques de circulació. Precaucions i accidents.

Direcció del grup en situacions d'emergència

UD3. Ajustament i manteniment de la bicicleta.

T.7. Adequació de la bicicleta a l'usuari.

T.8. Neteja i greixatge de la bicicleta.

T.9. Revisió de la bicicleta.

Manteniment de la bicicleta

UD4. Mecànica de la bicicleta.

T.10. Les eines, el taller i la mecànica de la bicicleta

Manteniment de la bicicleta.

UD5. Rutes, organització i direcció de grups.

T.11. Elaboració dels itineraris, organització i control de l'activitat.

Valoració de les rutes amb bicicleta.

Orientació al medi natural.

UD6. Tècniques avançades.
T.12. Tècniques avançades.
T.13. Activitats recreatives a la bicicleta.
Direcció de grups per itineraris amb bicicleta

UD7. Condicionament físic, biomecànica i nutrició del ciclista.
T.14. Programa de condicionament físic: anatomia, biomecànica i nutrició del ciclista.
Preparació d'equips i recursos per a rutes amb bicicleta.

TEMPORALITZACIÓ DE CONTINGUTS DEL MÒDUL

Per trimestre

Continguts teòric-pràctics

1r. trimestre

T.1. Història de la bicicleta.
T.2. Vestuari i material ciclista.
T.3. Parts i components de la bicicleta. Tipus de bicicleta.
T.4. Accessoris de la bicicleta.
T.5. Conducció bàsica de la bicicleta: la cadència de pedaleig, el desenvolupament de les marxos i canvi, equilibris, pujar i baixar de la bicicleta, ziga-zaga, pas d'obstacles senzills.
T.6. Normes bàsiques de circulació. Precaucions i accidents.
T.7. Adequació de la bicicleta a l'usuari: el quadre, la talla, posició bàsica a la bicicleta, ajustament de l'alçada del selló.
T.9. Revisió de la bicicleta: revisió de components i greixatge.
T.10. Les eines, el taller i la mecànica de la bicicleta: eines específiques de bici, treure i posar rodes, punxades, canvi de càmeres.
T.11. Elaboració dels itineraris, organització i control de l'activitat: creació de fitxes de rutes, ús de webs, APPS i GPS per mesurar la ruta (Wikiloc i d'altres)

2n. trimestre

T.7. Adequació de la bicicleta a l'usuari: mesuraments matemàtics de l'ajust de l'alçada del selló.
T.8. Neteja i greixatge de la bicicleta: neteja, desgreixatge i materials lubricants.
T.10. Les eines, el taller i la mecànica de la bicicleta: ús del tronchacadenes, centrat del fre.
T.12. Tècniques avançades: propulsió, domini de desenvolupaments, posició en pujades i baixades, frenades, corbes i derrapes.
T.13. Activitats recreatives a la bicicleta: biciorientació (MTB-O), ús de mapes i balises.
T.14. Programa de condicionament físic: anatomia, biomecànica i nutrició del cic

3r. trimestre

T.10. Les eines, el taller i la mecànica de la bicicleta: substitució de pastilles, ajustament del canvi, posada de líquid tubeless a rodes.
T.11. Elaboració dels itineraris, organització i control de l'activitat: projecte itinerari de ruta BTT.

TEMPORALITZACIÓ DE LES SESSIONS PRÀCTIQUES

1.- Sessions 1a. Avaluació

- 10/09/24 Presentació: explicació assignatura, material
- 17/09/24 IES: revisió, explicació material/ Orpesa: carril bici, Renegà
- 24/09/24 Paratge Natural Desert de les Palmes
- 1/10/24 Orpesa: carril bici, Renegà
- 8/10/24 Paratge Natural Desert de les Palmes
- 15/10/24 Antenes d'Orpesa
- 22/10/24 Paratge Natural Desert de les Palmes
- 29/10/24 Paratge Natural Desert de les Palmes
- 5/11/24 Pista rotja/ Coll de la Mola/Les Santes
- 12/11/24 EXÀMEN PRACTIC
- 19/11/24 EXÀMEN TEÒRIC/TALLER: rodes, cadena, seient

2.- Sessions Zona Avaluació

- 26/11/24 Castelló Moró
- 3/12/24 Parc Natural Deset de les Palmes
- 10/12/24 Coll de la Mola Bartolo
- 17/12/24 Eixida nadalenca
- 7/01/25 Torreblanca Mas Enqueixa Serrada litoral
- 14/01/25 Borriol
- 21/01/25 Bartolo per Mulettes/Les Santes Orpesa
- 28/01/25 Cabanes / Torreblanca per la Font del Perelló
- 4/02/25 Les Santes / Coll de la Mola
- 11/02/25 EIXIDA CASTELLÓ
- 18/02/25 AVALUACIÓ PRACTIC
- 25/02/25 TEÒRIC

3.- Sessions 3a Avaluació: L'alumnat que no va a la empresa faran les eixides programades

- 4/03/25 Cabanes Subarra (**PERÍODE DE PRÀCTIQUES**)
- 11/03/25 Torreblanca Mas Enqueixa Serrada litoral (**PERÍODE DE PRÀCTIQUES**)
- 18/03/25 Cabanes Fontanelles Les Torres (**PERÍODE DE PRÀCTIQUES**)
- 25/03/25 Bartolo Les Santes. FESTES MAGDALENA
- 1/04/25 La Perimetral al Desert / Borriol
- 15/04/25 CS
- 29/04/25 CENTRES BTT: EIXIDA 2 DIES O KDD TORREBLANCA SERRA D'IRTA
- 6/05/25 CENTRES BTT: SERRA ESPADÀ

13/05/25 CENTRES BTT

20/05/25 3a AVALUACIÓ

27/05/25 AVALUACIÓ FINAL

3/06/25 AVALUACIÓ FINAL